

Bohoslužby v Javorníku 14.října 2018

Mk 10, 17-30

Milé sestry, milí bratři, možná vás také občas někdo zaskočí otázkou, proč vlastně jste členy evangelické církve? Co vás k ní tolik váže, že jste se rozhodli stát její součástí? Někdy zde může být odpověď jednoduchá, narodil jsem se tak a nenašel jsem důvod na svém členství něco měnit. Často ale přicházejí různé krize, různé situace, kdy by to člověk možná změnit chtěl. Přesto se nakonec rozhodne zůstat. Proč? Inu nejspíš proto, že zde nachází něco, co je mu blízké, co mu vyhovuje. Naši otcové ve víře šli ale ještě dál a řekli dost na rovinu, že právě v takovémto společenství nacházejí cestu spásy. Stará Jednota bratrská to sama takto vyznávala, když se rozhodla jít svou vlastní cestou. Z nouze spasení jsme museli opustit dosavadní společenství a následovat Ježíše způsobem, který jsme poznali jako jediný správný.

Otázka spásy se v dnešním světě už neprobírá tak zapáleně, jako tomu bylo v dobách reformačních otců. Přesto stále nějakým způsobem zaměstnává naši mysl a kdesi v hloubi si klademe otázku, zda obстоjíme se způsobem života, který žijeme. Následujeme Ježíše dostatečně horlivě na to, abychom dosáhli věčného života, aby se nás zastal při posledním soudu? Jak se to správné následování vlastně dá poznat?

Když tutéž otázku položil Ježíšovi jeden muž z jeho okolí, zaslechl odpověď, která ho možná trochu zklamala, možná ale také potěšila. Znáš přece přikázání. A Ježíš tím myslel na Desatero, nikoliv na celý Mojžíšův zákon. V nich je cesta ukázaná, ona jsou směrovkou, která ukazuje k věčnému životu. To zní vlastně docela jednoduše. Proto to může být odpověď povzbudivá. Stačí dodržovat těchto pár bodů a je to celé dobré. To si ostatně myslí i dnes mnoho lidí a opírá o to svou jistotu, kvalitu svého života. Ostatně, proč vlastně ne? Vždyť je to pár jednoduchých a jasných slov, na kterých dokonce vyrůstá naše kultura, naše civilizace. Ta slova vedou k dobrému a tak se jich stačí držet. Dávají životu jednoznačný směr. Snad proto i ten člověk působí takovým docela spokojeným dojmem. Toto všechno už od svého mládí zachovává, dodržuje. Jenže Ježíšův pohled dává tušit, že se za touto jednoduchou úvahou skrývá něco hlubšího, co naznačuje, že věci jsou patrně složitější, než by se mohlo zdát. Jakoby se tak trochu vetřela otázka, zda si ten člověk myslí, že to stačí?

Nedávno jsme jeli s pár kamarády na docela dlouhý výlet do míst, kde to moc neznáme. A já jsem jim pořád říkal, že cesta bude v pohodě, že stačí sledovat směrovky a správnou cestu najdeme. Do cíle jsme dojeli bez potíží, nikde jsme nebloudili. Ale přeci jen má důvěra směrovkám nebyla dobrou zárukou, že dojedeme, kam skutečně máme. Nikde jsme nepotkali směrovky, či ukazatele, které by záměrně říkaly něco špatně. Jejich směr byl vždy správný. Potíž byla jinde. Ne vždycky na nich byla informace, kterou jsme přesně potřebovali. A ne vždy bylo lehké najít cestu, na kterou ukazovaly. Kromě ukazatelů jsme tedy potřebovali ještě další dvě důležité věci. Potřebovali jsme znát ten konečný cíl, ke kterému míříme. A potřebovali jsme dávat velice dobrý pozor na to, abychom ukazateli správně rozuměli. Tato cestovatelská vsuvka myslím docela dobře odhaluje, že při hledání cesty věčného života je situace stejná. Směrovka nám pomůže jen tehdy, když budeme schopni ji nejen přečíst, ale také porozumět a hlavně, když budeme o cíli naší cesty vědět něco víc. Co tedy víc prozrazují příkazy Desatera, než jen to, co člověk zběžně pochytí? Jak ještě jinak promlouvají k našemu životu? A co dalšího je třeba znát? Ježíš v odpovědi tomu člověku mluvil o dvou významných oblastech jeho života – o vztahu k majetku a o následování.

Majetek je určitě zajímavé téma. Jakou roli v lidském životě hraje? Proč o něj tolik usilujeme? Člověk touží mít, něco vlastnit. Už od dětství se tato touha projevuje a s časem spíše sílí. Vědomí toho, že něco máme, nám dává pocit samostatnosti, nezávislosti. Můžeme být více sami svými pány, což je lákavé už od časů Adama a Evy v ráji. Majetek se dá tedy považovat za určitou součást naší identity. Výzva Ježíše k tomu člověku, aby šel, prodal vše, co má, a rozdal to chudým, není ani tak výzvou k nějakému dobrému skutku, ale výzvou ke změně smýšlení o svém životě a jeho hodnotách. Nejde o obchod, při kterém se pozemská měna vymění za tu nebeskou a rozdaný poklad na zemi přepočítá na dostatečný kapitál v nebesích. Ono skutečně jde spíše o uvědomění si toho, co jednotlivé příkazy Desatera říkají k lidskému životu, jakou dávají jeho existenci hodnotu. Tu je potřeba na prvním místě rozpoznávat. Vztah k bližnímu tak nestojí na pasivním vnímání jeho existence, do které nechci nějak zle zasáhnout. Vztah k bližnímu se naopak opírá o aktivní podporu jeho existence, vytváření vzájemných vazeb, které ho posilují, podepírají. Jednodušeji by se to dalo shrnout, že podstatou desatera není nečinit vůči bližnímu zlo, ale činit mu dobro. Přitom nelze říct, že nečinění zla je zároveň dobrem.

Jak velkým problémem vztah k majetku je, ukazují i další Ježíšova slova. Přitom je opravdu potřeba si uvědomit, že nejde o majetek jako takový, ale právě o ten vztah. Co mnohé věci v mém životě představují, jakou hrají roli? Ježíšem je to řečeno docela tvrdě. Bohatý jen těžko vejde do Božího království. Trochu bokem stojí otázka, kdo je vlastně tím bohatým? Řecký termín označuje pozemské i duchovní bohatství. A to nám dává tušit, že řeč o těžko prostupujících bohatých se může týkat i těch, kdo nemají velké statky a tučná konta v bance. Přeci jen i úlek Ježíšových posluchačů, který následoval, dává tušit, že množina těch, kteří jsou tímto Ježíšovým slovem zasaženi, je opravdu veliká. Větší než těch, kteří opravdu hodně

vydělávají. Tím se vlastně dostáváme k tomu, že problémem je opravdu vztah, nebo také zakotvení lidského života. Zde bychom tedy mohli vidět odkaz k celkovému směřování naší cesty života. Je asi rozdíl, když v příkazech desatera budeme hledat návody, jak nejlépe prožít svůj život na této zemi a když budeme hledat pomoc, jak posílit svoji důvěru v Boha a jeho vedení našeho života. V prvním případě časem zjistíme, že vlastně řešíme spíš sami sebe, že sice dodržujeme zákon a nějaká pravidla, ale nestávají se nám ukazatelem k věčnému životu.

Se vztahem k majetku pak souvisí i Ježíšův důraz na následování. Je to svým způsobem druhá strana jedné mince. Vztah k majetku je otázkou důvěry v Hospodina. Následování Ježíše tuto důvěru převádí do konkrétních kroků, konkrétního jednání. Jestliže se člověk rozhoduje něčeho vzdát, pustit se své dosavadní jistoty, pak je třeba učinit i ten druhý krok, kterým je zachycení se Boží ruky, nalezení pevného bodu právě v něm. Následování Ježíše tak dává možnost poznat, jak které přikázání mluví do určité chvíle lidského života, je to možnost nejen vidět, že je třeba odbočit, ale tuto odbočku také najít. Mnohá přikázání desatera mluví různým způsobem v různých situacích. Vydat se cestou následování, naslouchat Ježíšovu slovu pak umožňuje zaslechnout, jak zrovna nyní toto přikázání k člověku promlouvá, kam ho vede.

Už jsem zmínil, že když Ježíš mluvil o vztahu k majetku, posluchači se zhrozili, protože bylo jasné, že zabránit v cestě života nám může nejen vřelá láska k penězům, ale také přílišné spoléhání na tradici, na čerpání z nashromážděného duchovního bohatství našeho společenství. Ježíš ale i zde říká slovo naděje. U lidí je nemožné vydat se sami na takovouto cestu. Ale u Boha je možné všechno. Je to Bůh, kdo přichází člověku na pomoc. Tuto pomoc nacházíme v možnosti být Ježíšovými následovníky, stát se jeho učedníky. Přeci jen existuje možnost, jak se stát nezávislý na majetku, ať již má podobu hmotnou či duchovní. Když jsme ve spojení s Ježíšem, když do nás vstupuje jeho slovo, vidíme nikoliv cestu, jak se všeho toho bohatství zbavit, ale jak ho dobře použít. To je také důležité. Bohatství není samo o sobě zlé, dá se jen ke zlému použít. A nebo se dá použít k dobrému. A tuto cestu chce Ježíš ukázat. Stále totiž dostáváme z Božích rukou mnoho věcí. Vždyť úroda pole, sadu, dobrá práce, to všechno přichází z Boží ruky a nemůže být samo o sobě zlé. Stejně tak dostáváme obdarování duchovní, talenty ke službě, pomoci, a tak podobně. Cesta životu, kterou nám Ježíš ukazuje tak vede právě tím, že tyto dary dokážeme použít v souladu s jeho vůlí, používáme je nikoliv pro sebe, ale pro růst jeho království. Bylo by tedy nemožné dojít k něčemu dobrému, kdyby vše bylo jen na naší úvaze. Ale dostáváme možnost být s Ježíšem a žít z jeho Ducha. A právě toto je ta cesta, jak i jako bohatí projít uchem jehly, vejít do Božího království. Přijímejme Boží dary nikoliv jako základ zajištění našeho života, ale jako prostředek naší služby, svědectví Boží péče a tím posílení důvěry v jeho jednání v našich životech.

Pane Ježíši, tvé dary jsou nám vzácné. Děkujeme, že nás stále obdarováváš vším potřebným. Prosíme dej nám také poznávat, jak s tvými dary nakládat, ale se staly podporou tvého díla spásy v našem světě.

neděle 14.října 2018

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Středa, 13 Březen 2019 19:50 -

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }